

Официјално мислење - забелешки на предложени измени и дополнувања на ЗБСП

По разгледување на доставените измени и дополнувања на ЗБСП, се јави потребата од наша реакција по однос на истите, бидејќи дел од нив се предвидува да важат ретроактивно на односи кои се веќе воспоставени, а во дел се уредуваат услови за функционирање кои немаат никаква логика, а ќе се отежне функционирањето на сите испитни центри на ниво на РСМ.

1. Со предложената измена во чл.18 се предлага во членот 244 ст.1 да се додаде нова алинеа 5 со која се предвидува банкарска гаранција во различни вредности за испитните центри на ниво на целата територија на РСМ.

-Најпрво укажуваме дека нема никаква логика за воведување на Банкарска гаранција за нешто кое не претставува договорен однос согласно законските прописи. Вообичаено банкарската гаранција во правниот промет се воведува кога треба да се обезбеди некое побарување од некаков должничко-доверителски или друг договорен однос, кое нешто овде не е случај. Имено, за да се стекне со лиценца одреден испитен центар може да се побаруваат одредени услови како што се и овие пропишаните, по кое нешто истиот тој центар отпочнува со работа. На кого ќе му гарантираат тие центри и за што, кога со самото тоа што ги исполниле условите за добивање на лиценца истата мора да им се издаде. Во чие име треба да биде воспоставена таа гаранција, на оној што ја дава лиценцата? Што ќе се гарантира со истата? Кои се условите под кои истата ќе може да се активира? За кој рок треба да биде истата издадена? Тоа дополнително ќе го оптовари финансиското работење и го доведува во ризик од згаснување на функционирањето на самиот испитен центар. Под претпоставка и да биде усвоена ваквата измена, тоа значи зголемување на трошоците за самото полагање, бидејќи се воведуваат нови давачки за центарот, кое пак ќе ги оптовари и кандидатите, со што потенцијално може да се намали нивниот број. Тоа е синџир кој доколку се усвојат измените нема да може да се запре.

2. Со предложената измена во чл.19 се предлага нов член 244-а со кој се предвидува да се воведе нова давачка за испитните центри во висина од 30% од цената за пријавување за возачки испит заради зголемување на безбедноста на патиштата и истите да се наменат за модернизација на секторите на МВР која врши контрола и регулирање на сообраќајот на патиштата.

-Со ваквата одредба се воведува нова давачка, односно еден вид нов, прикриен данок на товар на испитните центри, иако она што веќе го наплаќаат како услуга се одданочува. Од друга страна не може јавна институција како што е МВР да биде финансирана од приватни субјекти со одредени јавни овластувања. МВР е орган на државата и истиот се финансира исклучиво од Буџетот на РСМ. Вака како што е поставено законското решение, произлегува дека МВР е “партнер” односно содружник во испитните центри. И во овој случај по однос на слободниот пристап до пазарот и принципот на еднаквост на сите субјекти учесници во истиот, произлегува дека на испитните центри не им се овозможуваат исти услови како на други субјекти. Зошто на други правни субјекти не им се наметнува ваквата давачка?! Па и од нивните пари може да се

модернизираат секторите на МВР. Испитните центри излегува да се дискриминирани само поради посебните овластувања кои ги имаат и за кои патем плаќаат други давачки и треба да исполнуваат многу други услови за да добијат соодветна лиценца. Крајно вака на мала врата со ова законско решение, се овозможува утре, да се наметне некоја сосема друга слична давачка за модернизирање на некој си друг сектор од органите на државата, како на пример сектор за енергетика, образование и друго. Ова е сосема спротивно на Уставот и позитивните законски прописи.

3. Со предложената измена во чл.21 се предлага во членот 252 ст.4 по зборовите “со решение” се додаваат зборовите “со одложено дејство ја одзема лиценцата за испитен центар и ќе ја активира банкарската гаранција”. Решението за одземање на лиценцата ќе има одложено дејство до избор на нов испитен центар. Оваа постапка ќе се реализира најдоцна за три месеци од денот на издавањето на решението за одземање на лиценцата со одложено дејство. Со издавањето на решението МВР ја одзема лиценцата за работа на стручниот раководител и контролорот во испитниот центар и на нивно место поставува ВД стручен раководител и ВД Контролор во испитниот центар од редовите на Министерството за внатрешни работи или стручни лица од други правни субјекти кои ги исполнуваат условите од чл. 246 ст.1 и 2 од овој закон.

-оваа одредба има неколку нејаснотии и недоречености:

* во делот во кој се предвидува “со одложено дејство ја одзема лиценцата за испитен центар и ќе ја активира банкарската гаранција” пред се, се поставува прашањето во кои случаи и за што???

Дали банкарската гаранција би се активирала при настанување на некаква штета?? и каква би била таа?

Дали истата во секој случај би се активирала или ќе има некаква причина?? Во колкав износ (целосно или делумно) би се активирала и во чија полза, односно кој има право да бара нејзино активирање???

Дали тоа би претставувало некаква казна доколку дојде до одземање на лиценцата или од банкарската гаранција би се наплатила евентуално изречена казна?? и уште многу прашања од ваква природа.

Во точката бр. 1 од ова мислење го искажавме нашиот став зошто сметаме дека не треба да се воведат банкарска гаранција.

* во делот во кој се предвидува “Со издавањето на решението Министерството за внатрешни работи ја одзема лиценцата за работа на стручниот раководител и контролорот во испитниот центар и на нивно место поставува ВД стручен раководител и ВД Контролор во испитниот центар од редовите на Министерството за внатрешни работи или стручни лица од други правни субјекти кои ги исполнуваат условите од чл. 246 ст.1 и 2 од овој закон.

Ова би значело судир на други закони кои ги регулираат правните лица кои се регистрирани согласно ЗТД и јавните институции. Со што државните органи би се вмешале во работењето на приватните субјекти каде немаат никакво својство. Дури и да му биде одземена лиценцата на стручниот раководител и контролор, основачот на приватниот субјект може да назначи друго лице со исти квалификации и соодветна лиценца по свој избор. Во секој случај доколку се усвои ваквото законско решение произлегува дека државата со ваква законска интервенција на мала врата ќе воведат пракса и можност истото да го стори и во други области во стопанството. Тоа претставува мешање на државата во приватната сопственост, кое нешто пак е спротивно на Уставот, каде што сопственоста е неприкосновена категорија и истата не може да се ограничува под вакви услови. Со ова се прескокнуваат законот за кривична постапка, законот за парнична постапка и останати други закони во кои е точно пропишана процедурата, како и на кој начин може да се ограничи правото на сопственост. Претходново е спротивно и на европската конвенција

за заштита на човековите права и на огромен број одлуки во таа насока. Вршител на должност како правен институт согласно нашето законодавство е предвидено само кај јавните институции и претпријатија кои се под директна капа на државата. Законот за трговските друштва нема ниту предвидено, ниту пак во него постои правен термин вршител на должност во трговските друштва од приватен сектор.

И за крај со ваквото законско решение на државата и се дава можност да биде “стечаен управник” на правниот субјект, со прескокнување на законот за стечај.

Со почит,

Испитен Центар Современ Возач - Охрид